

باسمه تعالی

مدیر محترم دفتر حج و زیارت

شماره: ۵۲۰/۱۲۹۴۳

تاریخ: ۱۳۹۳/۴/۱۴

استان / شهرستان

رئیس محترم اداره حج و زیارت

سلام علیکم

دستور العمل مربوط به دریافت وجوه قربانی

نظر به محسنات دریافت وجوه مربوط به قربانی در داخل کشور (قبل از تشریف) و در راستای ارائه تسهیلات هرچه بیشتر برای زائران عزیز، حسب هماهنگی های بعمل آمده با طرف های اجرائی واحد قربانی به نحوی برنامه ریزی گردیده است، تا مدیران محترم کاروانها بتوانند زائران را نسبت به واریز معادل مبلغ ۴۹۰ ریال سعودی (نرخ مصوب بانک توسعه اسلامی برای حجاج کلیه کشور های اسلامی مشارکت کننده در طرح) طبق برنامه زمانبندی زیر راهنمایی نمایند.

روش و زمانبندی دریافت وجه قربانی حج ۱۳۹۳

۱- زائرین محترم مبلغ ۳/۵۲۸/۰۰۰ ریال را از تاریخ ۹۳/۰۴/۱۵ لغایت ۹۳/۰۴/۳۱ پس از دریافت فیش

مخصوص از مدیر کاروان خود به حساب سیبا به شماره ۰۱۰۳۹۷۲۴۹۲۰۰۹ بنام تمرکز وجوه قربانی حج تمتع

زائرین واریز و اصل فیش واریزی را تحویل مدیر کاروان نموده و تصویر آن را نزد خود نگاه می دارند.

۲- مدیر کاروان بدین منظور با ورود به سایت ثبت نام حج (www.hajkarevan.ir) و تأیید یکایک افراد

متقاضی کننده در طرح قربانی و تکمیل فرمهای مربوطه، نسبت به چاپ فیش واریز وجه قربانی اقدام و هر زائر

به بانک مراجعه و نقداً مبادرت به پرداخت وجه مزبور اقدام خواهد نمود.

۲/۱- در اجرای عملیات مذکور، تدابیری اندیشیده شده که چنانچه مدیر کاروان فرم های مربوطه را تکمیل

نمایند امکان چاپ و صدور فیش واریزی قربانی و پرداخت الکترونیکی میسر نخواهد بود.

۳- در حج سال جاری هر زائر فقط امکان انجام یک (۱) رأس قربانی را با نرخ مصوب دارد و چنانچه نیاز به

انجام قربانی دوم داشته باشد با هماهنگی مدیر کاروان در عربستان نسبت به تهیه کوپن از ستاد منطقه با

پرداخت وجه نقدی آن (که ۴۹۰ ریال سعودی بابت یک رأس قربانی و ۱۰ ریال بابت ذبح جمعاً مبلغ ۵۰۰ ریال

سعودی) خواهد بود، امکان پذیر خواهد بود.

۳/۱- مدیر یا معاون با در دست داشتن فیش واریزی و مهر کاروان با مراجعه به مدیر مجموعه محل استقرار کاروان خود نسبت به دریافت کوپن قربانی اقدام نمایند. شایان ذکر است همکاران واحد اجرایی قربانی جوابگوی مراجعات مدیران محترم نخواهند بود.

۴- در سال جاری نظام حاکم بر نوبت دهی برای ورود به کشتارگاه همچون سال گذشته بوده که به صورت مجموعه ای اولویت بندی شده و اولویت هر کاروان بر اساس قرعه کشی صورت گرفته تعیین و در ایران اعلام می گردد که شرح دقیق آن در وب سایت edu.haj.ir به منظور دقت نظر و پاسخگویی به سوالات احتمالی قرار خواهد گرفت.

۵- در خاتمه نکات ضروری بعنوان "ضمائم" دستورالعمل شامل: تشریح نظام نوبت دهی و شرح مختصر طرح، استفتائات فقهی از مراجع عظام تقلید و پاسخ این بزرگواران، فرم های مربوطه و ... جهت بهره برداری کلیه عزیزان زائر بالاخص دست اندرکاران امر قربانی تقدیم می گردد.

خدر نژاد

معاون حج و عمره و عتبات

رونوشت:

- ریاست محترم سازمان جهت استحضار
- معاون محترم توسعه مدیریت و سرمایه انسانی جهت دستور اقدام لازم
- معاونت محترم اجرایی بعثه مقام معظم رهبری جهت دستور اقدام مقتضی
- مدیر محترم دفتر نمایندگی سازمان در عربستان جهت اطلاع و اقدام مقتضی
- مدیر کل محترم منابع انسانی جهت دستور اقدام لازم
- مدیر کل محترم پشتیبانی جهت دستور اقدام لازم
- رئیس محترم مرکز پزشکی حج جهت دستور اقدام لازم
- ریاست محترم بانک ملی شعبه حج و زیارت جهت اطلاع، هماهنگی و دستور همکاری لازم
- اداره کل عملیات ارزی بانک ملی جهت اقدام مقتضی
- انفورماتیک بانک ملی جهت اقدام مقتضی
- سرپرست دفتر بهسازی آموزش و فناوری جهت اقدام مقتضی
- سرپرست محترم دفتر بازرسی، ارزیابی عملکرد و رسیدگی به شکایات جهت اقدام مقتضی
- مسئول امور اداری و مالی طرح قربانی جهت اقدامات مقتضی

ضمائم ضروری

خدمتگزاران شما در واحد قربانی، خداوند متعال را شاکرند که توفیق یافته اند تا یکبار دیگر نیز در خدمت مدیران محترم در حج امسال باشند. همانگونه که می دانید قربانی در حج تمتع از جمله اعمال واجب در سرزمین منا می باشد که زائر در روز عید قربان پس از رمی جمره با خرید یک رأس گوسفند، از طریق انتخاب وکیل با حق توکیل به غیر اقدام به انجام آن می نماید.

فریضه قربانی پنجمین عمل واجب حج تمتع است که غالب حاجیان آنرا در روز عید سعید قربان و برخی نیز در روز یازدهم ذی الحجه به جای می آورند. ذبح گوسفند واجد شرایط شرعی آن هم در سرزمین منا و با توجه به محدودیتها و مقدورات طبیعی، کاری بس دشوار و طاقت فرساست و اقدام فردی برای انتخاب گوسفند مناسب، با قیمت خوب و ذبح آن در نزدیکترین نقطه به منی امری غیر ممکن است.

بر این اساس سازمان حج و زیارت به عنوان متولی اجرای امور زائرین ایرانی در صدد برآمد تا در جهت تأمین رفاه حاجیان عزیز راه حل مناسبی را فراروی زائران قرار دهد تا هم آنان بتوانند فریضه خود را به انجام رسانند و هم از این رهگذر آسیبی متوجه شان نشود.

در حج امسال نیز علاوه بر بهره گیری از تجربیات سنوات گذشته نسبت به رعایت نکاتی در انجام امور قربانی توسط روحانیون، مدیران، نماینده منتخب زائران، عوامل کمکی (مجرّب) و مسئول پروژه وقوف اضطراری تأکید می گردد تا ارتقاء کیفی و کمی امر ذبح را به دنبال داشته باشد.

ویژگی طرح قربانی

در سالهای دور زائران مبالغ هنگفتی را صرف تهیه گوسفند قربانی کرده و پس از دشواری های خرید گوسفند با سختی در کشتارگاه های قدیمی و غیر بهداشتی قربانی را انجام می دادند و در نهایت سعودیها نیز با صرف هزینه فراوان لاشه ها را سوزانده و یا دفن می کردند که با اجرای طرح متمرکز قربانی تحول چشمگیری در جلوگیری از این اتفاق ناگوار انجام گرفت است.

مزایای دریافت هزینه تهیه گوسفند قربانی در ایران

علاوه بر تأمین موارد عمومی، استفاده از این شیوه مزایایی همچون تهیه یکنواخت و آسان، واجد شرایط شرعی بودن دام، امکان تأمین کمیت بالا، بهره گیری از محیط سالم و بهداشتی کشتارگاه بسته بندی کاملاً بهداشتی، استفاده کامل از ذبیحه، استفاده از امحاء و احشاء و ... را به همراه دارد.

بانک توسعه اسلامی برای ۹٪ از حجاج (نسبت تقریبی حجاج ایرانی به سایر کشورهای اسلامی که هر ساله جهت انجام مناسک حج به مکه مکرمه مشرف می شوند) حدود ۴۵٪ از امکانات کشتارگاهی را بصورت اختصاصی در اختیار قرار داده است.

در این شیوه، قربانی بر اساس سلسله برنامه ریزی های بعمل آمده توسط ذابحان حرفه ای اعزامی از ایران و بصورت رایگان و در محیط کاملاً بهداشتی و مطمئن وبانظارت شرعی انجام گرفته که گوشت قربانی هم در یک فرایند کاملاً بهداشتی به مصرف نیازمندان داخل عربستان و حدود ۲۸ کشور جهان اسلام می رسد .

وقوف اضطراری

سازماندهی بانوان و همچنین آقایان مشمول وقوف اضطراری، جهت انجام رمی شبانه و انجام قربانی به نیابت از این افراد که تقریباً نیمی از جمعیت هر کاروان را تشکیل می دهند در اولین ساعات بامداد روز دهم از جمله عوامل موفقیت مدیران کاروانها در انجام این مهم می باشد. بدین منظور مسئولیت پروژه وقوف اضطراری بر عهده مدیر یا معاون کاروان که عمره مفرده را با هماهنگی مدیر مجموعه انجام خواهد داد.

نحوه همکاری در سالن

از مدیران، روحانیون، و عوامل خدمه و نماینده منتخب زائران می خواهیم تا از طریق همکاری هر چه بیشتر با راهنمایان ایرانی داخل سالنها که دارای روپوش سفید رنگ و بازوبند انتظامات هستند، زمینه ارتقای کار را افزایش دهند و پس از انجام قربانی و دادن گزارش و دریافت رسید انجام قربانی از مسئول سالن کشتارگاه را ترک نمایند. دقت شود که صرفاً ذابحان حرفه ای ایرانی منتخب کشور با لباس متحد الشکل سبز رنگ که بصورت رایگان اقدام به انجام قربانی می نمایند، مجاز به انجام قربانی می باشند. و از انجام ذبح توسط ذابحین غیر ایرانی جداً خودداری گردد.

۱- مدیران، روحانیون و زائران تلاش نمایند تا نماینده زائران از افراد واجد شرایط جهت نظارت و کمک در امر ذبح انتخاب شود.

۲- امسال نیز علاوه بر حضور ذابحین حرفه ای اعزامی از ایران که وظیفه قربانی را به نمایندگی از کلیه حجاج ایرانی به عهده دارند، روحانی و ناظران محترم نیز در سالنهای اختصاصی کشتارگاه ها جهت پاسخ به سؤالات شرعی احتمالی مربوط به ذبح بطور ثابت با به تن داشتن کاور زرد رنگ حضور خواهند داشت.

۳- مدیران پس از توجیه کامل زائر در مورد ثبت نام برای مشارکت در انجام قربانی متمرکز از یکایک زائران «حق وکالت در توکیل به غیر» اخذ نمایند تا در امر قربانی مشکلی بوجود نیاید و بتوانند حق وکالت را به هر یک از ذابحان بدهند. پس از انجام اقدامات فوق و توجیه کامل زائر، مدیر کاروان موظف است فرم حق وکالت را به زائر تحویل و پس از امضاء آمار نهائی را استخراج و هماهنگی لازم را جهت اجرای آن در موسم بعمل آورد.(فرم اخذ حق وکالت به شرح آتی می باشد)

«گواهی اعطای نیابت با حق در توکیل» اینجانب: ..... فرزند: ..... پس از آگاهی کامل از مندرجات "توجیه واحد قربانی"، با توجه به محسنات و مزایای آن، به آقای: ..... مدیر کاروان شماره: ..... وکالت با حق در توکیل به غیر کراراً می دهم تا جهت ذبح یک رأس گوسفند به نیابت از اینجانب اقدام نمایند.

تاریخ: امضاء

قابل توجه مدیران محترم کاروان ها و دفاتر استانها

۱- از آنجایی که پس از انقضای مهلت مندرج در بندهای ۱ و ۲ جدول زمانبندی دریافت وجوه قربانی سیستم عملیات را ثبت نخواهد کرد، لذا رعایت زمانبندی مذکور الزامی است.

۲- در سال جاری نیز کشتارگاه های تخصیصی مربوط به هریک از مجموعه ها تا تاریخ ۹۳/۰۵/۳۱ تعیین و در سایت (www.hajkarevan.ir) فعال می گردد و برنامه رایانه ای امکان صدور و چاپ کارت ورود به کشتارگاه پس از واریز وجوه و تعیین وکلا و نایبان برای مدیران کاروان ها فراهم خواهد بود. لازم است از چاپگر رنگی برای این منظور استفاده و کارتهای چاپ شده پس از تأیید و مهر و امضای مدیریت حج و زیارت استان پرس شود.

۳- مدیران محترم دفاتر حج و زیارت دستور فرمایند پس از کنترل کارت های صادره نسبت به امضا و مهر کردن آنها اقدام شود.

۴- مدیران محترم کاروانها در مکه مکرمه کوپن کلیه شرکت کنندگان در قربانی را از مدیران مجموعه دریافت خواهند نمود. در صورت انصراف یا عدم تشریف و... حداکثر تا پایان روز سیزدهم ذیحجه کوپن مربوط را به مدیر محترم مجموعه وایشان نیز حداکثر تا چهاردهم ذیحجه به واحد اجرای قربانی مسترد و رسید استرداد آنها از امور مالی ستاد مکه مکرمه دریافت نمایند. بدیهی است پس از انقضای مهلت یادشده امکان استرداد کوپن وجود نخواهد داشت.

در صورت سرقت و مفقود شدن کوپن ها لازم است مدیران محترم کاروانها در اسرع وقت مراتب را با ذکر شماره سریال به واحد اجرایی قربانی اعلام نمایند. چنانچه تا پایان روز یازدهم ذی الحجه اطلاع داده نشود امکان هرگونه پیگیری از همکاران شما در واحد قربانی سلب خواهد شد.

راهنمای تکمیل فرم شماره یک^۱ (اطلاعات مربوط به قربانی)

الف - موارد کلی

این فرم تا تاریخ ۱۳۹۳/۰۵/۲۵ توسط مدیر کاروان با ورود به سایت ثبت نام حج (www.hajkarevan.ir) تکمیل و بر اساس آن اقدام به صدور کارت ورود به کشتارگاه برای افراد منتخب واجد شرایط خواهند نمود. باتوجه به عدم امکان اصلاح و صدور کارت المثنی لازم است در صدور کارت های مورد نظر نهایت دقت بعمل آید، این مهم با استفاده از چاپگر رنگی باید صورت پذیرد. بنابراین پس از صدور و ممهور شدن به مهر دفتر حج پرس شده و همراه خود به عربستان آورده شود زیرا در روز عید صرفاً براساس ارایه کارت مذکور (کارت ورود به کشتارگاه) اجازه ورود به کشتارگاه خواهید یافت .

تبصره : نظر به هماهنگی هایی بعمل آمده از ورود افراد غیر ممانعت شده و ورود اشخاص صرفاً بادر دست داشتن کارت تردد و تطبیق کارت با فرد مراجعه کننده خواهد بود و در صورت ورود به کشتارگاه به هر دلیلی نماینده گروه از انجام فعالیت فرد مذکور ممانعت بعمل خواهد آورد.

۱. بر اساس این فرم زائران ایرانی در حج آینده با استفاده از تسهیلات بانک توسعه اسلامی اقدام به انجام قربانی خواهند نمود.

۲. هدف از تهیه این فرم صدور «کارت ورود به کشتارگاه» جلوگیری از تردد انفرادی و ضرورت ورود منظم و برنامه ریزی شده افراد واجد شرایط، در کشتارگاهها می باشد.

۲,۱,۱ نحوه تکمیل فرم اطلاعات موضوع قربانی در سایت فوق الذکر موجود می باشد.

۲,۱,۲ پس از تکمیل فرم، بخش رایانه سازمان حج و زیارت نسبت به تنظیم لیست مربوطه اقدام خواهند نمود. اسامی تحت چهار عنوان جداگانه، نایبان (مدیر اجرایی) (مدیر، معاون)، ناظر شرعی (روحانی، روحانی معین) نماینده مجموعهو نماینده زائر با ذکر شماره کاروان مربوطه تنظیم می شود.

۲,۲ **کشتار در دونوبت انجام خواهد گرفت.**

۲,۳ قربانی مربوط به بانوان و آقایان مشمول وقوف اضطراری در نوبت اول انجام خواهد شد.

۲,۴ در نوبت بعدی تعیین شده امر قربانی مربوط به سایر زائران انجام خواهد گرفت.

۲,۵ استفاده از ظرفیت ذبح شبانه برای مقلدین آن دسته از مراجع عظام تقلید که اجازه فرموده اند پس از غروب آفتاب در روز دهم در کلیه سالنها کماکان ادامه خواهد یافت.

خانمها و آقایانی که بصورت زوج به حج مشرف می شوند هر یک جداگانه وکالت در توکیل به غیر جهت انجام قربانی را امضاء می نمایند تا در امر قربانی مربوط به خانمها که مشمول رمی شبانه می شود وقفه ای بوجود نیاید و همینطور آقایان مشمول وقوف اضطراری نیز بایستی در انتخاب وکیل جداگانه عمل نمایند.

تشریح طرح نوبت دهی و هماهنگی کاروانها با واحد قربانی در حج تمتع ۱۳۹۳

اجرای شیوه متمرکز قربانی در حج که اساساً مدیران و روحانیون کاروانها و پرسنل سازمان از عوامل توفیق این طرح می باشند، امسال وارد پانزدهمین سال اجرا می شود.

تاکنون به منظور استفاده کامل از ظرفیت زمانی و مکانی و امکانات کشتارگاههای تخصیصی بر ضرورت اجرای هر چه بیشتر وقوف اضطراری با اضافه حضور زود هنگام متولیان کاروانها در کشتارگاهها تأکید می گردید که به لطف خدا نتایج مورد نظر نیز حاصل گردیده است.

در سالهای اخیر و آخرین بار در سال ۱۳۸۹ شاهد روند تشکیل صف طولانی در مقابل درب کشتارگاهها به منظور نوبت گیری بوده ایم که بعضاً بعد از ظهر روز نهم ذیحجه و عموماً بعد از غروب همان روز انجام می گرفت تا جائیکه ساعت ۵ صبح روز دهم که زمان رسمی و دقیق برای دادن نوبت توسط واحد قربانی اعلام شده بود، چند صد نفر با در دست داشتن برگه های خود نوبت دهی حضور داشتند و چه بسا این حجم رقابت باعث بروز بی نظمی و گاهی منشأ اختلاف و مشاجره بین افراد می شد که در ۳ سال قبل در معیصم (۱) با شروع عملیات قربانی در ساعت ۷:۳۰ صبح روز دهم و ازدحام جمعیت، مشکلات کنترل جمعیت ناشی از شرایط بوجود آمده باعث اختلالات جدی شده و متعاقباً نارضایتی عده ای را فراهم نمود. از اینرو احساس شد امر نوبت دهی نیاز به برنامه ریزی و بازنگری جدی دارد و در حالی که طرح متمرکز قربانی روال طبیعی را پیدا کرده و وقوف اضطراری هم با همت جمعی بنحو خوبی انجام می گردد (اجرای طرح نقل ترددی امر وقوف اضطراری را کامل و جامع به همراه دارد) دیگر لزومی به ادامه روال گذشته که لازمه شرایط آن سالها بود، وجود ندارد. از اینرو بنابر پیشنهادات دریافتی از سوی جمعی از مدیران کاروانها و نیروهای ستادی مجرب امر نوبت دهی در حج تمتع بصورت کامل اجرا خواهد شد.

نکات مهم و قابل توجه:

- ۱- نوبت هر کاروان در هر مجموعه توسط واحد رایانه مرکزی سازمان به صورت قرعه تعیین و این نوبت با حضور به موقع افراد محفوظ خواهد بود. (از سال ۱۳۹۰ این طرح اجرا و بحمد... توفیقات خوبی رابه دنبال داشت)
- ۲- قربانی در دو مرحله انجام می گیرد که مرحله اول مربوط به مشمولان وقوف اضطراری هر کاروان بوده که تا سقف ۶۰٪ تعداد افراد کاروان محاسبه گردیده و سپس با اتمام قربانی وقوف اضطراری تمامی کاروانها، قربانی مربوط به وقوف اختیاری هر کاروان با همان توالی قبلی آغاز و ادامه می یابد.
- ۳- افراد هر مجموعه به ۲ و یا ۳ دسته تقسیم می شوند و اعضای هر دسته در تعامل و همکاری با یکدیگر قربانی مربوط به کاروانهای خود را بطور مشترک انجام می دهند.

۴- مدیران محترم مجموعه مکه مکرمه از بین عوامل خود یک نفر مجرب و توانمند در امور مدیریتی و هماهنگی را به واحد قربانی معرفی و این فرد بعنوان همکار نیروی ستادی مسئول خط در طول روز دهم، تلقی می گردد.

۵- اعضای گروه اعم از مسئول ستادی خط، ذابح و نماینده مجموعه ها و مسئولان کاروانها قبل از ایام تشریق در مکه با یکدیگر جلساتی را گذاشته و نحوه همکاری فی مابین را تنظیم می نمایند.

۶- در تلاش هستیم چنانچه میسر شود جلسه آموزشی و توجیهی متمرکزی را برای نمایندگان کاروانها به منظور آشنایی با شرح وظایف و نحوه همکاری و تعامل اعضای هر مجموعه و با نماینده مجموعه در خط ذبح برگزاریم کنیم تا نمایندگان هریک از مجموعه ها جلسات کاری بعد خود را در مکه مکرمه داشته باشند.

۷- مسئولیت هر خط اعم از اعضای کاروان و ذابحان و عوامل بومی با نماینده مجموعه در خط ذبح خواهد بود بنابراین نیروهای ستادی حاضر در سالنها مدیریت و سازماندهی و ارزیابی خطوط را برعهده دارند که این افراد نیز خود تابعه مسئول اصلی سالن خواهند بود.

۸- نظر به اینکه در این طرح اعضای مجموعه هادر معیصم (۱) و سالنهای مکانیزه ها متغییر می باشند کارت ورود به کشتارگاهها نیز به نسبت محدود تر صادر خواهد شد و در مجموع یک کارت برای ناظر شرعی (روحانی یا روحانی معین) و یک کارت جهت مدیران اجرایی (مدیر یا معاون) و یک کارت جهت نماینده مجموعه و کارت دیگر نماینده زائر از هر کاروان جداگانه صادر می شود. به این معنی یک کارت ناظر شرعی کاروان شامل: نام - نام خانوادگی شماره کاروان شماره خط ذبح یا سالن و نوبت ذبح در مجموعه و عکس روحانی کاروان و پشت کارت نیز با مشخصات و عکس روحانی معین کاروان صادر خواهد شد که این موضوع برای مدیر و معاون کاروان نیز بهمین شکل خواهد بود. ولی برای نماینده مجموعه و نماینده زائران کاروان هر کدام با مشخصات فوق کارت جداگانه ای صادر خواهد شد.

۹- با حضور یکی از مسئولین کاروان که لیست رمی جمره مشمولان و قوف اضطراری را بهمراه دارد، نوبت حفظ شده و قربانی انجام خواهد گرفت.

۱۰- بخشی از اعضای مجموعه در قالب دسته تا پایان قربانی مشمولین و قوف اضطراری حضور جمعی دارند و با خاتمه قربانی مربوط به قوف اختیاری که در مرحله دوم انجام می گیرد دسته های قبلی می توانند به کاروانها مراجعت نمایند.

۱۱- تهیه ناهار نماینده مجموعه در ستاد (همکارستادی) بعهدده واحد اجرای قربانی بوده و درصدد تأمین آب، احیاناً آبمیوه و بالاخص ناهار سایر اعضای مجموعه ها مانند سال گذشته در سطح محدودی هستیم بنابراین

توصیه می شود اقلام مورد نیاز خود را به همراه داشته باشند و یا بصورت نوبتی از بازار اطراف کشتارگاهها تأمین خواهند نمود.

۱۲- در این طرح چون نوبت از قبل قطعی شده و گوسفند هم به مقدار کافی وجود دارد و در مرحله اول فقط تا سقف ۶۰٪ هر کاروان می توانند در قالب وقوف اضطراری اقدام به ذبح نمایند هیچ دلیلی وجود ندارد که افراد قبل از ساعت ۶:۳۰ صبح روز دهم در کشتارگاه حضور یابند و در حقیقت مدیران و معاونین فرصت خواهند داشت با فراغ بال وقت بیشتری را برای استقرار زائران مشمول وقوف اضطراری که رمی جمره را انجام داده اند مصرف نمایند و در نتیجه زمان بیشتری برای مدیریت کاروان وجود خواهد داشت.

۱۳- مقلدین آن دسته از مراجع عظام تقلید که اجازه ذبح شبانه را دارند و یا سایر مذاهب که می توانند در شب قربانی نمایند چون پس از غروب آفتاب سالن ها کاملاً خلوت می باشد می توانند قربانی را به راحتی انجام دهند.

۱۴- با بکارگیری تمهیدات جدید علاوه بر این که نگرانی های نوبت گیری کاملاً مرتفع می گردد، بلکه قربانی مشمولین وقوف اضطراری تمامی کاروانها تا ظهر شرعی انجام خواهد شد. البته نباید فراموش کرد به دلیل محدودیتهای موجود از جمله خستگی طبیعی سلاخهای غیر ایرانی و ظرفیت محدود سردخانه ها، بخشی از قربانی لاجرم بایستی در روز یازدهم انجام گیرد که براساس تجربه سنوات گذشته عمدتاً در اولین ساعات روز یازدهم این مهم نیز پایان می یابد (انشاء...) هرچند که باتعامل ستودنی دست اندرکاران واحد قربانی در سال گذشته در روز نخست کلیه قربانی مربوط به حجاج ایرانی انجام گرفته است .

۱۵- آن دسته از ایرانیان مقیم خارج از کشور و اتباع خارجی مقیم ایران که داوطلب حضور در طرح متمرکز بوده و پول قربانی را نیز قبلاً پرداخت کرده اند از تمهیدات مذکور بهره خواهند گرفت. توصیه می گردد مدیران این کاروانها وجوه مذکور را در ایران واریزو رسید آن را جهت دریافت کوپن به واحد قربانی ارائه نمایند.

۱۶- مسئول خط وظیفه ارزیابی میدانی و عملکردی هر کاروان (نماینده مجموعه) را بعهده دارد که نتیجه در سوابق مدیر محترم کاروانها درج خواهد شد.

همانگونه که ملاحظه می فرمایید هدف غائی از اجرای این طرح در راستای کمک به مدیران کاروانها و رعایت هر چه بیشتر کرامت عزیزان و اجرای بهتر عملیات قربانی و خروج از احرام کلیه مشمولان وقوف اضطراری و بیشترین تعداد از مشمولان وقوف اختیاری در روز دهم می باشد که از طریق تعامل تنگاتنگ اعضای گروه و دسته و با رعایت نظام حاکم بر سالنها میسر می باشد.

شرح وظایف نمایندگان و نیروی ستادی همکار طرح قربانی متمرکز حج ۱۳۹۱

استراتژی کار در قربانگاه استفاده صددرصدی از ظرفیت زمانی و مکانی خطوط ذبح بوده و به هیچ وجه حتی برای لحظه ای از طرف ایرانی ها نبایستی عملیات قربانی تحت هر عنوانی متوقف شود.

شرح وظایف نیروی ستادی همکار در طرح قربانی متمرکز حج ۱۳۹۳	شرح وظایف مدیران سالنهای تخصصی طرح قربانی متمرکز حج ۱۳۹۳
<p>۱- ایجاد نظم و هماهنگی بین سرگروه و اعضای گروه و ذابحان</p> <p>۲- نظارت و کنترل برنظام نوبت دهی کاروان توسط سرگروه</p> <p>۳- هماهنگی بین آغلدار و نماینده کاروان در تحویل گوسفند و رفع اختلافات احتمالی</p> <p>۴- ثبت و ضبط آمار و اطلاعات مربوط به ذبح کاروانها در خط</p> <p>۵- پیگیری و رفع اشکالاتی که در حین کاربوجود می آید و انعکاس سریع آن به مدیرسالن</p> <p>۶- پرهیز از ارایه آمار و اطلاعات سالن بغير از مدیرسالن</p> <p>۷- توجه به نیاز تدارکاتی و تغذیه ذابحان و سرگروهها</p> <p>۸- ارزیابی عملکرد ذابح و سرگروه</p> <p>۹- پرهیز از اعمال هرگونه تغییر در نوبت یا جابجایی کاروانها مگر با هماهنگی مدیر سالن</p> <p>۱۰- اعلام وضعیت خطوط ذبح از منظر تراکم کاری یا نبود کاروان برای ذبح</p> <p>۱۱- راهنمایی مراجعین با توجه به پیشگیری از ازدحام در خطوط ذبح</p> <p>۱- هدایت مراجعین با توجه به پیشگیری از ازدحام در خطوط ذبح</p> <p>۲- ایفای نقش مترجمی زبان در سالنها و خطوط قربانی</p> <p>۳- بازدید و کنترل آغلها برای تامین کمبودهای احتمالی</p> <p>۱۳- انجام امور محوله که از سوی مدیرسالن واگذار می شود.</p>	<p>۱- برقراری نظم و هماهنگی بین اعضای ستادی، سرگروهها و اعضای گروه و ناظران</p> <p>۲- نظارت، هدایت و کنترل نیروی انسانی در اختیار برای سازماندهی نظام نوبت بندی کاروان</p> <p>۳- هماهنگی لازم با مدیرعربی سالن برای رفع نقص و اختلافات احتمالی</p> <p>۴- جمع آوری آمار و اطلاعات مربوط به ذبح سالن در اختیار</p> <p>۵- پیگیری لازم برای رفع نقایص و اشکالاتی که در حین کاربوجود می آید</p> <p>۶- خودداری از ارایه آمار و اطلاعات مربوط به سالن بجز مسئولین طرح</p> <p>۷- برنامه ریزی برای انجام فریضه نماز و صرف ناهار نیروهای در اختیار</p> <p>۸- ارزیابی عملکرد نیروهای در اختیار</p> <p>۹- پرهیز از اعمال هرگونه تغییر در نوبت یا جابجای کاروان مگر با هماهنگی مسولین طرح</p> <p>۱۰- مدیریت آغلها برای تامین دام مورد نیاز در سالن</p> <p>۱۱- دریافت و توزیع لباس فرم نیروی تحت پوشش و تاکید بر استفاده از آن</p>

شرح وظایف نماینده مجموعه در قربانگاه:

- ۱- حضور به موقع (ساعت ۶/۳۰ صبح روز عید) در خط ذبح تخصیصی گروه با لباس فرم (روپوش سفید و چکمه و کلاه تحویل شده).
- ۲- کنترل کارت نمایندگان کاروانها و تطبیق آن با مراجعه کننده چنانچه صاحب کارت خود را سماً مراجعه نکرده باشد از انجام قربانی کاروان در نوبت خود پیشگیری شود.
- ۳- همکاری و هماهنگی لازم با ناظر ستادی خط، جهت تسهیل در انجام قربانی
- ۴- رعایت کامل ذبح ۶۰٪ هر کاروان در مرحله اول قربانی
- ۵- کنترل و نظارت بر امور ذبح اعضای گروه و مدیریت دسته های اجرایی برای همکاری و کمک موثر به همدیگر.
- ۶- در صورتیکه کاروانی طبق نوبت شروع به قربانی مشمولین و قوف اضطراری نماید (مرحله اول) ولی ۶۰٪ آن کامل نگردد و بعداً درصد باقیمانده و قوف اضطراری اضافه شود، این تعداد را صرفاً در نوبت اختیاری می تواند قربانی کند.
- ۷- چنانچه نماینده کاروان در نوبت مرحله اول (اضطراری) و یا مرحله دوم (اختیاری) به موقع در خط حاضر نشود، با نظر نماینده مجموعه کاروان بعدی اقدام به قربانی نموده و فرد دارای تاخیر در نوبت بعدی قرار می گیرد (بخاطر عدم حضور به موقع، در نوبت آخر قرار نمی گیرد)
- ۸- ذابحان تحت نظر مسئول مجموعه قربانی را انجام می دهند و سایر اعضای گروه حق امر و نهی به ذابحان را ندارند.
- ۹- مسئول ستادی خط، مقام اصلی خط بوده و دستور وی در مدیریت خط بر نماینده مجموعه، اعضای گروه و ذابح و ارتباط با عناصر حاضر غیر ایرانی (آغل دار، سلاخ و...) نافذ می باشد.
- ۱۰- نماینده ارشد واحد قربانی در سالن، مسئول اصلی سالن بوده که بر تمام امور ذبح، ذابحین، مسئولان و نمایندگان مجموعه، مسئولان ستادی خط، آغل دار، سلاخ و... مدیریت کرده و حق هرگونه تصمیم گیری در خصوص ارتقاء عملیات را دارد
- ۱۱- نمایندگان مجموعه و به طریق اولی اعضای دسته چنانچه در خصوص تعامل آغل داران با مشکلی مواجه و قادر به حل آن بصورت طبیعی نباشند پیگیری امور را به مسئول ستادی خط می سپارند.
- ۱۲- ذابحان حق دریافت گوسفند از آغل داران را نداشته و این امر بعهدہ اعضای کاروان و سایر هم گروهها بوده و ذابح فقط اقدام به ذبح می نماید.
- ۱۳- ذابح با انجام هر راس قربانی نسبت به جدا کردن و نگهداری بخش مشخص کوبن اقدام می نماید.
- ۱۴- مسئول (نماینده مجموعه) و کلیه اعضای گروه تا پایان انجام قربانی (وقوف اضطراری) مربوط به کاروانهای مجموعه بایکدیگر همکاری داشته و با شروع مرحله دوم قربانی (اختیارها) در معصیم ۱ افراد به دو

- دسته سه نفره و در مکانیزه آبی و قرمز به دودسته ۶ نفره (غیر از نماینده مجموعه) تقسیم و با اتمام کار هر دسته، افراد دسته اول می توانند به چادرها برگردند
- ۱۵- ارزیابی عملکرد افراد و نماینده هر کاروان در خصوص همکاری جمعی و سرعت عمل با معیارهای ضعیف، متوسط، خوب و خیلی خوب (فرم ارزیابی در یک برگ) توسط نماینده مجموعه انجام خواهد شد.
- ۱۶- حضور تمام وقت نماینده مجموعه در خط ذبح الزامی بوده و در صورتیکه بنا به ضرورتی بخواهد برای (دقایقی محل مأموریت را ترک نماید با هماهنگی مسئول ارشد ستادی سالن (نه مسئول ستادی خط) نفر جایگزین خود را از دیگر اعضای حاضر گروه بصورت موقت معرفی می نماید.
- ۱۷- هرگونه ارایه آمار و یا موضوعاتی مربوط به عملیات جاری قربانی صرفاً به اطلاع مسئول ستادی خط رسیده و از اطلاع رسانی غیر ضرور به افراد غیر مربوط جداً خودداری گردد.
- ۱۸- کنترل مناسب خط ذبح برای پیشگیری از هرگونه ازدحام که سبب کندی امور گردد.
- ۱۹- ارزیابی عملکرد نماینده مجموعه و نظارت و کنترل بر موجودی دام مورد نیاز در آغل به عهده نماینده ارشد واحد قربانی در سالن خواهد بود.
- ۲۰- ناظرین شرعی ضمن سرکشی مستمر به خطوط ذبح و نظارت بر انتخاب دام واجد شرایط شرعی، ارزیابی مربوط به عملکرد شرعی ذابحین را نیز بر عهده دارند.

باتشکر: آرزوی توفیق و قبولی طاعات

واحد قربانی ۱۳۹۳

پاسخ مراجع عظام تقلید
به
استفتاء در مورد: ذبح در شب

محضر مبارک حضرت آیت ا...

سلام علیکم

احتراماً همانگونه که مستحضرید قربانی حجاج ایرانی برای پنجمین سال متوالی در سال ۱۳۸۳ و به صورت متمرکز توسط ذابحان حرفه ای اعزامی از کشور که تمامی ایشان آموزشهای شرعی و اجرایی لازم را طی نموده اند بنحو شایسته و با کمیت قابل توجهی انجام گردیده ، بطوریکه در روز دهم ۷۹۸۰۰ نفر از زائرین توفیق یافتند تا با انجام ذبح به نیابت از ایشان از احرام خارج شوند .

با توجه به اینکه تعدادی از زائرین طبعاً موفق به خروج از احرام نخواهند شد و بلحاظ روحی و روانی در کاروان بر ایشان تأثیر گذار خواهد بود و از آنجائیکه بعضی از مراجع عظام از جمله حضرت امام ((ره)) ذبح در شب را در صورت عدم تمکن در روز ، جایز می دانند و از سوی دیگر امکانات بالقوه قابل بهره برداری ذبح شبانه (بعد از غروب آفتاب) به نیابت از زائرین باقیمانده وجود دارد لذا مستدعیست نظر حضرتعالی را در این زمینه با توجه به موارد فوق مرقوم نمائید .

واحد اجرایی طرح قربانی

سازمان حج و زیارت ۱۳۸۴

پاسخ به استفتاء ذبح شبانه قربانی حجاج ایرانی

ردیف	نام مرجع	خلاصه فتوی
۱	حضرت امام خمینی (ره)	ذبح در شب را در صورت عدم تمکن در روز جایز می دانند.
۲	حضرت آیت الله بهجت	جائز است.
۳	حضرت آیت الله تبریزی	بنابر احتیاط قربانی را باید در روزهای آینده تا آخر روز سیزدهم انجام دهد.
۴	حضرت آیت الله حسینی شاهرودی	در صورت عدم امکان در شب ذبح کند و احتیاطاً در ترک سال آینده نیز در روز ذبح نماید.
۵	حضرت آیت الله حکیم	ذبح در شب ولو در صورت عدم امکان در روز عید جایز نیست.
۶	حضرت آیت الله خامنه ای	ذبح قربانی در شب یازدهم هم صحیح و مجزی است.(آیت الله کریمی)
۷	حضرت آیت الله سیستانی	ذبح در شب به احتیاط واجب مجزی نیست.
۸	حضرت آیت الله شبیری زنجانی	انجام قربانی در شب جایز نیست.
۹	حضرت آیت الله صافی گلپایگانی	ذبح در شب خلاف احتیاط است.
۱۰	حضرت آیت الله فاضل لنکرانی	ذبح در حال اختیار و علم کفایت نمی کند اما در صورت جهل یا اضطرار مجزی و کافی است.
۱۱	حضرت آیت الله قدیری	اگر ذبح از روز عید تأخیر شد عمداً یا جهلاً یا نسیئاً ذبح در شب کفایت میکند.
۱۲	حضرت آیت الله مکارم	ذبح در شب اشکال دارد.
۱۳	حضرت آیت الله نوری	ذبح در شب کفایت می کند.

راههای ورود به قریباتکه از محل اسکان ایرانیان